

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Савченко С. М., к.е.н., доцент,
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
savchenko-s-n@ukr.net

Нинішній рівень участі України у міжнародному науково-технічному співробітництві свідчить про вкрай низький рівень співпраці який не відповідає повною мірою науково-технічному та економічному потенціалу держави. Низькою є диверсифікація форм співробітництва у галузі науки і техніки при створенні, модернізації та експлуатації промислових підприємств і соціальної інфраструктури; обміну технологіями, ліцензіями, проектними матеріалами та ін. Однією з основних форм міжнародного науково-технічного співробітництва нашої держави є виїзд наукових працівників за кордон, проведення міжнародних конференцій, надання грантів від іноземних фондів [2].

Держава повинна сприяти всілякому залученню до міжнародної науково-технічної співпраці не тільки наукові установи а й виробничий сектор у всьому його різноманітті. Ми узагальнили рекомендації науковців і пропонуємо наступні варіанти фінансових інструментів для заохочення та розширення міжнародної діяльності наукових та технічних структур [1, 3, 4] :

- система грантів;
- розробка і впровадження системи стимулювання іноземних інвестицій у промислову сферу залежно від пріоритетності об'єктів інвестування інновацій, обсягу інвестицій та терміну їхньої дії;
- вдосконалення податкової політики у напрямі забезпечення інноваційного розвитку, яке пов'язане з удосконаленням відповідної правової бази; введення системи пільгового оподаткування залежно від обсягу та терміну дії іноземних інвестицій, оскільки діюча система враховує це недостатньо; податкові пільги підприємствам і організаціям, які впроваджують новітню техніку й технології, здійснюють трансфер наукоємної продукції;
- звільнення імпорту науково-дослідного обладнання, приладів та матеріалів від митних та інших обов'язкових платежів;
- конкретизувати розв'язання проблеми фінансування наукової та інноваційної діяльності – перейти від фінансування науки за залишковим принципом до забезпечення економічно доцільного рівня фінансування всього циклу інноваційного процесу, від фундаментальних досліджень до реалізації інновацій у виробництві. На цей цикл потрібно поширити й усі стимулюючі пільги – податкові, митні, кредитні тощо;
- фінансова підтримка через механізми венчурного фінансування;
- звільнення від обов'язкового продажу на міжбанківському валютному ринку України надходження в іноземній валюті за міжнародно-технічними програмами і проектами;
- першочергова, строкова оплата видатків, пов'язаних з реалізацією міжнародно-технічних програм і проектів, що їх виконують державні наукові установи та вищі навчальні заклади.

Багатоджерельний механізм фінансування наукової та інноваційної галузі вимагає незалежності фондів підтримки (Інноваційний фонд, Фонд фундаментальних досліджень тощо) від відомчих інтересів. Для опанування внутрішнього і світових технологічних ринків необхідним є сприяння комерціалізації результатів НДДКР, створення та активізації діяльності вітчизняних фінансово-промислових груп і транснаціональних корпорацій, стимулювання інноваційного підприємництва, венчурного бізнесу та лізингу вартісного сучасного устаткування [1]. Доречним є запровадження державного реєстру інноваційних проектів та державного реєстру інноваційних структур. Доцільним також є надання у розпорядження суб'єкта підприємницької діяльності відсотка з податків (наприклад 30% податку на додану вартість та податок з прибутку), що може використовуватися виключно на інноваційну, науково-технічну діяльність і розвиток власних науково-технологічних та дослідно-експериментальних баз [3].

Для подальшого розвитку міжнародного науково-технічного співробітництва слід розвивати державний механізм підтримки інноваційної діяльності та сприяти проникненню іноземного капіталу на ринки України, оскільки недооцінка ролі наукових досліджень гальмує економічний розвиток України.

Список використаних джерел

1. Булкін І. О. До питання визначення кількісного орієнтиру обсягу бюджетного фінансування науково-технічної діяльності в Україні / І. О. Булкін // Проблеми науки. – 2011. – № 6. – С. 2–10.
2. Гашутіна О. Е. Актуальні проблеми інтеграції науково-технічної сфери України у світовий та європейський науково-технічний простір / О. Е. Гашутіна // Теорія та практика державного управління. – 2013. – Вип. 4 (43). – С. 262–266.
3. Кривуца А. В. Внутрішні передумови та проблеми включення України до міжнародного технологічного обміну / А. В. Кривуца // Економіка, менеджмент, бізнес. №1–2, 2011, с. 46–51.
4. Фетисенко В. О. Міжнародне співробітництво України з Європейським Союзом та Організацією Північноатлантичного договору в науково-технічній сфері: правові питання / В. О. Фетисенко // Порівняльно-аналітичне право №4, 2016, с. 277–280.